
INFORMACJE

JACEK CHOTKOWSKI
Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin
Oddział Bonin

KRAJOWE DNI ZIEMNIAKA - NOWA FORMA DZIAŁALNOŚCI UPOWSZECHNIENIOWEJ

W 1998 roku (12-13 września) odbędzie się w Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Marszewie k. Pleszewa (woj. kaliskie) piąta z kolei edycja imprezy wystawowo-targowej, a zarazem szkoleniowej, pod nazwą Krajowe Dni Ziemniaka. Z tej okazji warto przypomnieć podstawowe założenia tych specjalistycznych (branżowych) targów, które niewątpliwie zyskały trwałe miejsce w kalendarzu ogólnopolskich wystaw i targów rolniczych.

Wprowadzenie rynkowych zasad do rolnictwa i całej gospodarki spowodowało wzrost znaczenia imprez wystawowo-targowych jako miejsca prezentacji i promocji ofert handlowo-usługowych jednostek biznesu oraz instytucji działających na rynku. Są miejscem nawiązywania kontaktów między różnymi uczestnikami rynku oraz określania tendencji w zakresie szeroko pojętego postępu i kierunków rozwoju danej branży. Uwzględniając wymienione uwarunkowania i potrzeby branży ziemniaka w 1994 roku Instytut Ziemniaka (aktualnie Oddziały Instytutu Hodowli i Aklimatyzacji Roślin w Boninie, Jadwisinie i Młochowie) wprowadził nową specjalistyczną imprezę tego rodzaju pod nazwą Krajowe Dni Ziemniaka. Autorami koncepcji i w imieniu Instytutu Ziemniaka głównymi koordynatorami organizacji tych branżowych targów byli dr Jacek Chotkowski i dr Jerzy Rembeza z Zakładu Ekonomiki i Upowszechniania.

Krajowe Dni Ziemniaka odbywają się pod oficjalnym patronatem Ministerstwa Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, a Minister Rolnictwa pełni funkcję przewodniczącego Honorowego Komitetu Organizacyjnego.

Dotychczas odbyły się następujące edycje Krajowych Dni Ziemniaka, które w pełni potwierdziły trafność idei, przyjętych założeń programowych i organizacyjnych oraz istniejącego zapotrzebowania szeroko pojętej praktyki gospodarczej:

1994 rok - I Krajowe Dni Ziemniaka w Ośrodku Instytut Ziemniaka w Bolesławie k. Koszalina. Temat wiodący: „Produkcja i obrót zdrowym materiałem nasiennym oraz ułatwianie kontaktów między producentami sadzeniaków a ich odbiorcami”.

1995 rok - II edycja, w Wojewódzkim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Kościerzynie k. Sieradza. Temat wiodący: „Specjalistyczne technologie produkcji ziemniaków na różne kierunki użytkowania, w tym na najwcześniejszy zbiór”.

1996 rok - III edycja, w Zakładzie Naukowo-Hodowlanym Instytut Ziemniaka w Zamartem k. Chojnic (woj. bydgoskie). Tematy wiodące: „Nasiennictwo i kierunki hodowli nowych odmian oraz produkcja ziemniaków dla przetwórstwa”.

1997 rok - IV edycja, w Ośrodku Doradztwa Rolniczego „Poświętne” w Płońsku (woj. ciechanowskie). Temat wiodący: „Produkcja wysokiej jakości ziemniaków jadalnych na rynek krajowy i eksport”.

1998 rok - V edycja, planowana w dniach od 12 -13 września, w Ośrodku Doradztwa Rolniczego Marszew k. Pleszewa (woj. kaliskie). Temat wiodący: „Poprawa jakości ziemniaków w obrocie rynkowym”.

Na tle wielu ogólnopolskich i regionalnych imprez wystawowo-targowych Krajowe Dni Ziemniaka posiadają swoją wyraźną specyfikę:

- Krajowe Dni Ziemniaka posiadają tradycyjnie bogaty blok szkoleniowy w postaci seminariów szkoleniowych, demonstracji praktycznych, możliwości konsultacji ze specjalistami itp.
- Stanowią wzorcowy przykład „zeźścia nauki na dół” tj. do rejonów produkcji ziemniaków. Impreza odbywa się corocznie w drugą sobotę i niedzielę września, w innym województwie wyróżniającym się dużym nasileniem uprawy ziemniaków. Współorganizatorem jest miejscowy ośrodek doradztwa rolniczego.
- Posiada w mniejszym stopniu charakter festynu handlowo-folklorystycznego dla miejscowej ludności, a bardziej spotkanie fachowców tj. producentów i przedstawicieli szeroko pojętego biznesu oraz instytucji i organizacji związanych z ziemniakiem.
- Krajowe Dni Ziemniaka stanowią okazję do integracji różnych podmiotów działających w branży tj. producentów oraz jednostek zaopatrzenia, skupu i przetwórstwa oraz integracji praktyki gospodarczej z jednostkami nauki i doradztwa.
- Wśród wystawców wiodącą rolę odgrywają firmy hodowlane i nasienne oferujące kwalifikowane sadzeniaki oraz producenci i dystrybutorzy sprzętu technicznego do uprawy i obróbki ziemniaków.

Istnieją realne podstawy aby branża produkcji, obrotu i przetwórstwa ziemniaka stanowiła jedną z polskich specjalności również w przyszłości. Dla uzy-

skania konkurencyjnej pozycji na rynkach międzynarodowych musi jednak zostać ona w najbliższych latach w znacznym stopniu zmodernizowana. Stąd głównym ogólnym celem krajowych Dni Ziemniaka jest stworzenie wszystkim zainteresowanym unowocześnieniem produkcji i gospodarki ziemniakami, możliwości wszechstronnego i pogłębionego zapoznania się z krajową ofertą w zakresie różnych form postępu:

- biologicznego - nowe wartościowe odmiany ziemniaków oraz zdrowy, kwalifikowany materiał nasienny;
- technologicznego - prawidłowe technologie uprawy ziemniaków na różne kierunki użytkowania, nakierowane na uzyskanie produktu najwyższej jakości;
- ekonomicznego - możliwość obniżenia kosztów produkcji i zwiększenia opłacalności;
- w zakresie organizacji rynku - zmniejszenie rozdrobnienia podaży poprzez organizację grup marketingowych i kierowanie grupowych ofert sprzedaży na rynek.

Wśród celów szczegółowych imprezy należy wymienić m.in.:

- upowszechnienie przekonania o konieczności unowocześniania sfery produkcji, rynku i użytkowania jako warunku wzrostu konkurencyjności branży ziemniaka w Polsce;
- rozwijanie i zacieśnianie szerokiej współpracy nauki i doradztwa z praktyką rolniczą;
- przekazanie praktyce rolniczej przeznaczonych do wdrożenia i upowszechniania osiągnięć nauki;
- zaprezentowanie szerokiej oferty sprzedaży kwalifikowanego materiału nasiennego, specjalistycznych maszyn i innych środków do produkcji ziemniaków;
- specjalistyczne doradztwo technologiczne i marketingowe dla producentów i firm;
- promocja polskich odmian i zdrowego materiału nasiennego połączona z fachową informacją o przydatności gospodarczej, cechach biologicznych i wymaganiach agrotechnicznych poszczególnych odmian ziemniaka;
- nawiązanie kontaktów między producentami a przedsiębiorstwami skupu i przetwórstwa oraz integracja jednostek branży.

Tematyka każdego Krajowego Dni Ziemniaka jest modyfikowana w zależności od specyfiki rejonu w którym się odbywa. Niemniej istnieje kilka względ-

nie stałych elementów programu targów. Do najważniejszych z nich należy zaliczyć:

1. Giełda nasienna. Poszczególne przedsiębiorstwa hodowlano-nasienne (na ogół biorą udział wszystkie liczące się w kraju) i nasienne prezentują aktualną swoją ofertę sprzedaży kwalifikowanych sadzeniaków. Odbiorcy materiału nasiennego mają możliwość porównania ofert, negocjowania warunków i zawarcia umów.
2. Wystawa i targi specjalistycznych maszyn do produkcji i użytkowania ziemniaków oraz innych środków do produkcji ziemniaków. Wystawcy udzielają pełnych informacji o parametrach technicznych, eksploatacyjnych, możliwości zakupu, formach płatności itp.
3. Demonstracja pracy maszyn do zbioru i obróbki ziemniaków w tym modeli najnowszych (rozdrabniacze łęcin, kopaczki, kombajny, sortowniki, linie do czyszczenia i konfekcjonowania, agregaty uprawowe, sadzarki itp.). Pokaz pracy maszyn w polu jest powiązany z informacją na temat charakterystyki maszyn. Ze względu na zróżnicowany poziom kultury rolnej w kraju w demonstracji uczestniczą zarówno maszyny tanie, prostej konstrukcji - dla małych plantacji i gospodarstw jak i sprzęt nowoczesny, o większych wydajnościach, przeznaczony dla dużych gospodarstw lub grup producentów ziemniaka.
4. Wystawa prób bulw wszystkich zarejestrowanych w Polsce odmian ziemniaków. Specjaliści informują o gospodarczych, biologicznych i agrotechnicznych cechach poszczególnych odmian, zasadach ich doboru oraz możliwościach nabycia sadzeniaków. Wystawę odmian uzupełnia wystawa okazów perspektywicznych rodów ziemniaka, materiałów wyjściowych do hodowli oraz roślin transgenicznych (otrzymanych w drodze manipulacji genetycznych). Kolejnym elementem uzupełniającym jest wystawa i degustacja produktów smażonych (czipsów) z polskich odmian ziemniaków.
5. Wystawa objawów chorobowych na bulwach i roślinach. Wystawie towarzyszy instruktaż rozpoznawania chorób oraz ich zwalczania.
6. Konkurs jakości kulinarnej wybranych popularnych na rynku odmian jadalnych. W charakterze członka komisji oceniającej smak odmian wytypowanych do konkursu może wystąpić każdy uczestnik targów.
7. Bogaty blok seminariów szkoleniowych. W programie każdej edycji Dni Ziemniaka znajduje się około 7-8 seminariów szkoleniowych. Dotyczą one najistotniejszych dla praktyki rolniczej i gospodarki w określonym regionie i okresie czasu tematów i prowadzone są przez najlepszych

w kraju specjalistów z danego zakresu (głównie pracowników naukowych Instytutu).

8. Wystawa projektów przechowalni. Prezentowane są makiety opracowanych w Instytucie projektów technicznych (typowych) przechowalni gospodarskich pojemności 80, 200 i 450 ton ziemniaków.
9. Konsultacje specjalistyczne, wystawa i sprzedaż wydawnictw szkoleniowych. Wszyscy zainteresowani mają możliwość skorzystania z fachowych porad i konsultacji oraz nabycia podręczników, broszur i innych wydawnictw szkoleniowych. Każdy uczestnik targów może otrzymać ponadto wydany przez organizatorów „Katalog wystawców” zawierający adresy i oferty poszczególnych firm i instytucji.
10. Spotkanie towarzyskie. Wieczorem pierwszego dnia targów odbywa się spotkanie towarzyskie stanowiące dodatkowy element sprzyjający wzajemnemu poznaniu się oraz nawiązaniu bezpośrednich kontaktów między uczestnikami Krajowych Dni Ziemniaka.